

Preguntes i respostes per als municipis

La fusió de la mitigació del canvi climàtic (Pacte dels Alcaldes) i adaptació (Alcaldes per l'Adaptació) sota un mateix paraigua en una sola iniciativa

- Què significa això a la pràctica? –

A qui va dirigit:

- A tots els signants del Pacte dels alcaldes i d'Alcaldes per l'adaptació.
- Qualsevol altre ens local que tingui interès en unir-se a la nova iniciativa.

Objectius:

- Informar als municipis i als agents implicats sobre les raons i les implicacions de la fusió del Pacte dels alcaldes i Alcaldes per l'adaptació en una sola iniciativa.
- Aclarir les modalitats (incloses signatura i d'altres procediments administratius) en la nova iniciativa.

***

Contingut

La nova iniciativa en poques paraules

1. Perquè es fusionen el Pacte dels Alcaldes i Alcaldes per a l'Adaptació sota un mateix paraigua en una sola iniciativa?
2. Què és la nova iniciativa (visió, ambició i abast de l'acció)?
3. Quins són els compromisos que han de complir els signataris?
4. Hi ha exemples de mesures de mitigació a ciutats i pobles?
5. hi ha exemples concrets de mesures d'adaptació a ciutats i pobles?
6. Perquè adherir-s'hi? Què obtenen a canvi els signataris?
7. Què té d'especial la nova iniciativa?

Aspectes pràctics per als signataris actuals

8. Sóc un signatari el Pacte dels Alcaldes i/o d'Alcaldes per l'Adaptació, m'he d'adherir a la nova iniciativa?
9. Sóc un signatari el Pacte dels Alcaldes i/o d'Alcaldes per l'Adaptació, he d'actualitzar els meus compromisos i, per tant, tots els documents relacionats (Inventaris d'emissions, PAES, estratègies o plans locals d'adaptació)?
10. Sóc un signatari el Pacte dels Alcaldes i/o d'Alcaldes per l'Adaptació. Si vull continuar participant més enllà del 2020, he d'adherir-me a la nova iniciativa?

Modalitats per als nous signataris

11. No sóc un signatari el Pacte dels Alcaldes i/o d'Alcaldes per l'Adaptació, però m'hi voldria adherir, puc fer-ho a qualsevol de les iniciatives?
12. No sóc un signatari el Pacte dels Alcaldes i/o d'Alcaldes per l'Adaptació però em voldria adherir a la nova iniciativa, com ho he de fer?
13. M'he adherit a la nova iniciativa – Que ve ara (enviament del pla, seguiment i informes)?

***

Preguntes i respostes

La nova iniciativa en poques paraules

1. Perquè es fusionen el Pacte dels alcaldes i Alcaldes per a l'adaptació sota un mateix paraigua en una sola iniciativa?

- La comunitat internacional va assolir un acord històric sobre el canvi climàtic a la COP21 a París. L'acord reconeix el paper important dels municipis i d'altres administracions de caire subnacional per fer front al canvi climàtic. L'acord també promou als municipis i a d'altres administracions subnacionals a tractar el canvi climàtic de manera holística i integrada.
- La mitigació i l'adaptació al canvi climàtic són estratègies diferents per fer front al canvi climàtic. Reballar amb mitigació i adaptació a l'hora pot comportar solucions cobenèfiques i *win-win* (que resolguin ambdós problemes a l'hora), fer que el procés sigui més efectiu i cost eficient, ajudar a reforçar el suport polític i enfortir la coordinació entre diferents departaments municipals.
- Una enquesta molt àmplia que es va fer l'estiu de 2015 des de l'Oficina del Pacte dels alcaldes, amb el suport del Comitè de les Regions, ha mostrat que una àmplia majoria de municipis estaven a favor d'atansar els dos pilars de lluita contra el canvi climàtic i fusionar ambdues iniciatives (Pacte dels alcaldes i Alcaldes per l'adaptació) amb la finalitat de promoure una acció pel clima coordinada.
- El nou context de la política europea (per exemple el marc de clima i energia 2030, l'estratègia d'adaptació de la UE i la Unió Energètica amb el canvi climàtic com a marc comú) dona una oportunitat d'un major desenvolupament de la iniciativa del Pacte dels alcaldes i un reforç dels lligams entre aquesta iniciativa i la d'Alcaldes per l'adaptació. La Unió Europea ha establert objectius de reducció de les emissions de mínim un 40% l'any 2030, de manera que es dona suport a l'avenç cap a un sistema d'energia baixa en carboni i amb la contribució d'una Europa més resiliència al canvi climàtic. Les Administracions Locals ja han mostrat com poden fer una contribució crucial en l'assoliment d'aquestes fites.

2. Què és la nova iniciativa (visió, ambició i abast de l'acció)?

- La nova iniciativa es va posar en marxa el 15 d'octubre de 2015 a la Cerimònia conjunta del Pacte dels Alcaldes i Alcaldes per l'Adaptació. Constitueix el corrent principal del moviment Europeu que involucra les Autoritats Locals i la seva ciutadania en la lluita contra el canvi climàtic.
- Aquesta iniciativa defineix els compromisos renovats i la visió compartida (més enllà del 2020) per abordar reptes interconnectats: la mitigació del canvi climàtic, l'adaptació i l'energia sostenible.
- La visió és triple:
  - Acceleració de la reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle als nostres territoris, i així contribuir a que l'escalfament mitjà global estigui per sota dels 2°C;
  - Reforç de les nostres capacitats per adaptar-nos als impactes inevitables del canvi climàtic, i així fer que els nostres territoris siguin més resilients;
  - Augment de l'eficiència energètica i ús de fonts d'energia renovables als nostres territoris i així garantir un accés universal per a tothom de serveis energètics segurs, sostenibles i assequibles.

- La iniciativa també proposa un “capítol global” nou tot convidant els seus signataris a compartir la seva visió, resultats, experiència i coneixements amb d'altres Autoritats Locals i regionals tant de la UE com de més enllà.

3. Quins són els compromisos que han de complir els signataris?

- Els signataris es comprometen a reduir les emissions de carboni o de gasos d'efecte hivernacle i en el seu territori com a mínim en un 40% al 2030 i a augmentar la resiliència als impactes del canvi climàtic.
- Per poder traslladar aquests compromisos a l'acció es comprometen enviar un Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC - SECAP en anglès) en dos anys des de la seva adhesió formal, inclòs si es preveu la integració de l'adaptació a d'altres estratègies, plans o programes. El Pla d'acció s'ha de basar en un Inventari Base d'Emissions (BEI en anglès) per a la mitigació i ha d'incloure una Avaluació de les vulnerabilitats i els riscos al canvi climàtic per a l'adaptació. El PAESC es publicarà a la pàgina web del Pacte dels alcaldes. Els signataris han d'informar de la implementació del seu PAESC cada dos anys. Quan facin aquest seguiment podran reajustar les seves prioritats i revisar el PAESC per tal de garantir la consecució dels objectius establerts

4. Hi ha exemples de mesures de mitigació a ciutats i pobles?

- Les ciutats i pobles són generadors d'emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) i tenen un paper crucial en la mitigació del canvi climàtic. I per tant en la reducció de les seves emissions. Algunes accions poden ser:
  - Millorar l'eficiència energètica dels edificis, la qual cosa redueix. El consum d'energia i, per tant, d'emissions de GEH
  - Promoure la producció local d'energia amb fonts renovables per garantir el subministrament d'energia baixa en carboni.
  - Impulsar solucions “smart”, per treure el màxim profit de les noves tecnologies i així permetre als consumidors l'ús de l'energia estrictament necessària.
  - Promoure la mobilitat sostenible i així reduir emissions associades al transport.
  - Donar millor informació i conscienciar a la ciutadania per tal que canviïn el seu comportament tot garantint que els eu confort no es veu afectat.

5. Hi ha exemples concrets de mesures d'adaptació a ciutats i pobles?

- L'adaptació urbana i dels municipis implica una avaluació dels riscos i vulnerabilitats als impactes del canvi climàtic i establir una planificació d'acord amb els resultats que se'n derivin. Molts ens locals ja estan portant a terme actuacions, per exemple mitjançant protecció civil, la gestió de l'aigua o la planificació urbanística.
  - Incorporar l'adaptació al canvi climàtic a noves construccions i en les mesures de rehabilitació i regeneració urbanes (sistemes de depuració, edificis, sistemes de transport)
  - Utilitzar i incorporar infraestructures verdes (per exemple parcs, boscos, zones humides, parets i sostres verds) per reduir les temperatures a la ciutat, millorar la permeabilitat del sòl i optimitzar la gestió d'inundacions.
  - Combinar les infraestructures grises i verdes.
  - Mesures toves com els sistemes d'emergència, millora dels sistemes d'alarma i informació a la ciutadania exposada a riscos i impulsar canvis de comportament.

6. Perquè adherir-s'hi? Què obtenen a canvi els signataris?

- Les administracions locals que participin es podran beneficiar del següent:
  - Visibilitat i comunicació del compromís del municipi a la pàgina web de la iniciativa;
  - Suport pràctic mitjançant el “taulell d’ajuda” per a qüestions de funcionament i esdeveniments específics de la iniciativa organitzats per l’Oficina que gestiona la iniciativa;
  - Treball en xarxa, intercanvi i oportunitats de capacitació mitjançant esdeveniments regulars i la plataforma *online*;
  - Suport de coneixement mitjançant materials, guies i eines per analitzar, planificar, implantar i fer el seguiment de les accions locals en energia i canvi climàtic;
  - Un marc per fer el seguiment i fer els informes comú als municipis que participin;
  - Sinèrgies amb els agents implicats rellevants i amb d’altres iniciatives de la UE. Un accés més fàcil per als fons europeus que s’hi destinin (per ex. Iniciatives Smart Cities and Communities del programa Horitzó 2020, LIFE, etc.)

7. Què té d’especial la nova iniciativa?

- El Pacte dels alcaldes per al clima i l’energia és l’única iniciativa dirigida als municipis i amb els municipis. Forma part d’un moviment de baix a dalt (bottom-up) molt fort que uneix les administracions locals i regionals al voltant d’uns compromisos i una visió comuns.
- Aquesta iniciativa ha esdevingut un corrent principal en les polítiques de la UE (per tant incorporat dins aquestes polítiques) que permetrà noves oportunitats de finançament als municipis (per ex. ELENA, creada sota l’impuls del Pacte dels alcaldes, però també H2020, LIFE...).
- Aquesta iniciativa es basa en un model de Governança multinivell únic, que involucra administracions nacionals i sub-nacionals de manera que sigui l’adient per a una implementació exitosa de les polítiques locals d’energia i canvi climàtic.
- Proposa un marc flexible i clar per a l’acció, un enfocament integrat i holístic des del compromís polític a la preparació i implementació de plans (per ex. Plantilles per a fer els informes i seguiments comuns a tots els signataris seguint criteris similars, desenvolupats conjuntament amb els municipis i la Comissió Europea) – això permet a les administracions locals de fer el seguiment, informar i fer públiques les seves dades d’una manera estructurada i sistemàtica.
- Reconeixement i l’elevada visibilitat dels esforços duts a terme: Els resultats (individuals i col·lectius) es fan públics i són disponibles a la pàgina web del pacte dels Alcaldes per inspirar, facilitar intercanvis i fer auto-avaluacions. Informar de les dades mitjançant el pacte també permet als signataris de demostrar l’impacte notori de les seves accions en el terreny. Les dades recopilades mitjançant el marc d’informes del Pacte també proporciona un retorn essencial sobre les accions locals als agents polítics internacionals, nacionals i europeus (per exemple integració en el portal web NAZCA).
- Gràcies a i) un seguiment robust dels compromisos a través del procés, ii) suspensió en cas de no compliment i iii) una avaluació per part de la iniciativa, aquesta “marca” ha esdevingut àmpliament reconeguda i creïble per les administracions locals.

***

Aspectes pràctics per als signataris actuals

8. Sóc un signatari el Pacte dels Alcaldes i/o d'Alcaldes per l'Adaptació, m'he d'adherir a la nova iniciativa?

- No, no és pas obligatori que els actuals signataris del Pacte dels Alcaldes i/o d'Alcaldes per l'Adaptació formin part de la nova iniciativa – continua sent responsabilitat de les administracions locals el decidir quan renovar els seus compromisos. De totes maneres us encoratgem a unir-vos en aquesta nova iniciativa per ampliar les vostres ambicions a conveniència.

9. Sóc un signatari el Pacte dels Alcaldes i/o d'Alcaldes per l'Adaptació, he d'actualitzar els meus compromisos i, per tant, tots els documents relacionats (Inventaris d'emissions, PAES, estratègies o plans locals d'adaptació)?

- Si us heu adherit al Pacte dels Alcaldes i/o a Alcaldes per l'Adaptació abans de l'1 de novembre de 2015 i decidiu no unir-vos a la nova iniciativa, els vostres compromisos actuals i els requeriments d'informes romanen iguals:
- Si sou un signatari del Pacte dels Alcaldes, caldrà que – d'acord amb els vostre compromís inicial- envieu un PAES a l'any de la vostra adhesió a l'Oficina del Pacte dels Alcaldes i feu un informe de seguiment cada dos anys
- Si sou signatari d'Alcaldes per l'Adaptació caldrà que desenvolueu una estratègia local d'adaptació i/o integreu l'adaptació en els plans i programes existents al vostre municipi als dos anys de l'adhesió i enviar un informe de seguiment cada dos anys.
- Si decidiu unir-vos a la nova iniciativa haureu d'assumir els compromisos nous per al 2030 (és a dir, cal una decisió de l'Ajuntament, aprovació per Ple, per exemple, veure més endavant al document) i preparar un PAESC com una extensió natural del vostre PAES i/o estratègia per a l'adaptació. Es donarà un suport específic per ajudar-vos a fer aquesta transició. La informació que ja havíeu donat prèviament en els marcs de les iniciatives precedents es transferirà i integrarà al marc de la nova iniciativa.
- **Important** – Si sou un signatari del Pacte dels Alcaldes l'objectiu de 2020 es manté com una fita important, és un pas necessari per assolir els nous objectius per al 2030.

10 Sóc un signatari el Pacte dels Alcaldes i/o d'Alcaldes per l'adaptació. Si vull continuar el meu compromís amb el clima i l'energia més enllà del 2020, he d'adherir-me a la nova iniciativa?

- Sí, caldrà que us adheriu a la nova iniciativa i per formalitzar (post-2020) els compromisos nous. Per tal de simplificar, es farà el mateix procediment per als nous signataris i per als que provinquin de les iniciatives anteriors i vulguin renovar els compromisos (és a dir, una decisió presa pel Ple de l'Ajuntament o òrgan equivalent – vegeu a més endavant com ho he de fer).

***

Modalitats per als nous signataris

11. No sóc un signatari del Pacte dels Alcaldes original i/o d'Alcaldes per l'Adaptació, però m'hi voldria adherir, puc fer-ho a qualsevol de les iniciatives?

- Des de l'1 de novembre de 2015 ja no serà possible d'adherir-se a Alcaldes per a l'Adaptació ni al Pacte d'Alcaldes amb compromís 2020. Només serà possible adherir-se al nou Pacte dels Alcaldes orientat al 2030.

12. No sóc un signatari el Pacte dels Alcaldes i/o d'Alcaldes per l'Adaptació però em voldria adherir a la nova iniciativa, com ho he de fer?

- El nou Document de Compromís del Pacte dels Alcaldes caldrà que sigui presentat al ple de l'Ajuntament i aprovat pel mateix òrgan.
- El formulari d'adhesió haurà d'estar convenientment signat i enviat a l'Oficina del Pacte dels Alcaldes.

13. M'he adherit a la nova iniciativa – Que ve ara?

Els procediments administratius del Pacte dels Alcaldes i d'Alcaldes per l'Adaptació s'aniran unificant progressivament per tal d'evitar processos duals i optimitzar els recursos dels municipis que hi participin.

a) Enviament del Pla

- Els signataris es comprometen a enviar el seu Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible i per al Clima - i altres plans rellevants si és el cas – als dos anys de l'adhesió. Es convidarà als signataris a fer servir el sistema d'enviament online a través de "Mi Pacto" (a l'extranet de la pàgina web del Pacte dels Alcaldes www.covenantofmayors.eu).

- Nota: Tal i com s defineix a l'annex del Document de Compromís del Pacte dels Alcaldes, el "camí" cap a l'adaptació es manté prou flexible per integrar nous coneixements i descobriments i per reflectir les condicions canviants així com les capacitats dels signataris. L'estratègia d'adaptació haurà de ser part del PASEC i/o desenvolupada i incorporada en (a) documents de planificació separats. Els signataris podran optar per al format que més els convingui. L'estratègia d'adaptació es pot enfortir i reajustar al llarg del temps.

➔ Municipis que ja són signataris del Pacte dels Alcaldes

- Es convidarà als signataris del Pacte que ja hagin enviat el seu PAES (objectiu 2020) a revisar el seu pla i a incloure-hi els nous compromisos.

- Els signataris del Pacte que renovin els seus compromisos en unir-se a la nova iniciativa també hauran de desenvolupar i enviar una estratègia d'adaptació.

➔ Municipis ja adherits a Alcaldes per l'Adaptació

- Els signataris d'Alcaldes per l'Adaptació no cal que desenvolupin una altra estratègia o pla d'adaptació si ja en tenen una. Poden adjuntar-la al nou PAESC . L'adaptació ja s'integrarà dins el PAESC.

- Els signataris d'Alcaldes per l'Adaptació que s'uneixin a la nova iniciativa també hauran de desenvolupar i enviar una estratègia/pla de mitigació (en cas que no ho hagin fet).

b) Seguiment i presentació d'informes

El marc de presentació d'informes i de fer el seguiment del Pacte dels Alcaldes existent està en revisió per ajustar-lo als nous compromisos del 2030. hi haurà nous camps relacionats amb aquests compromisos nous.

El marc per presentar informes i fer el seguiment d'Alcaldes per l'Adaptació s'està preparant per part de l'equip que gestiona la iniciativa i es preveu estarà disponible a principis del 2016 – s'estan explorant els lligams entre les dues iniciatives amb el suport d'experts dels signataris. Més endavant es donarà més informació.

➔ **Municipis ja adherits al Pacte dels Alcaldes**

- Es convidarà als signataris del Pacte que ja hagin enviat un PAES (objectiu 2020) i per tant ja hagin omplert la plantilla online del PAES (SEAP template) a actualitzar i completar el formulari enviat amb més informació i amb els compromisos renovats.
- Es convidarà als signataris del Pacte que encara no hagin omplert el seu SEAP template a omplir el formulari corresponent amb els nous compromisos definits al pla (2020 o 2030).
- Es convida als signataris que renovin el seu compromís i s'uneixin a la nova iniciativa a informar de les seves accions d'adaptació.

➔ **Municipis ja adherits a Alcaldes per l'Adaptació**

El marc per presentar els informes i fer el seguiment s'està treballant – amb el suport del grup de professionals. S'integrarà al què ja existeix del pacte dels Alcaldes. Es donarà més informació més endavant.

Per a més informació:

■ **Pacte d'alcaldes:** info@eumayors.eu | www.covenantofmayors.eu

■ **Alcaldes per l'adaptació:** helpdesk@mayors-adapt.eu | www.mayors-adapt.eu